

JEGYZŐKÖNYV KIVONAT
AZ ORSZÁGGYŰLÉS ŐSZI ÜLÉSSZAKÁNAK 9. ÜLÉSNAPJÁRÓL
2012. október 2., kedd

(9.04 óra - Elnök: dr. Latorcai János
Jegyzők: dr. Lenhardt Balázs és dr. Tiba István)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelettel arra kérem képviselőtársaimat, hogy a vita hevületében a minősítő jelzős szervezetek tekintetében mérsékletet gyakorolni szíveskedjenek. Köszönöm.

Az MSZP képviselőcsoportjából napirend előtti felszólalásra jelentkezett Szabó Imre képviselő úr: „A hatalom és a civilek” címmel. Megadom a szót. Parancsoljon, képviselő úr!

SZABÓ IMRE (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Orbán Viktor bizonyára már régen elfelejtette, vagy legalábbis szeretné kitörölni életrajzából, hogy valamikor a Soros-alapítvány ösztöndíjasaként járt az akkor még nem hanyatló Nyugaton. Azt is elfelejtette, pedig ott megtaníthatták rá, hogy a Soros-alapítvány egy független nonprofit szervezet volt, ahogy arrafelé nevezik: NGO, vagyis magyarul: nem kormányzati szervezet. Szokás még arrafelé a civil szektor egészét független szektorként nevezni, de hát ezek a fogalmak ma Magyarországon, vagyis hogy egy szervezet független, és nem alárendeltje a kormánynak, nem férnek bele a nemzeti együttműködés rendszerébe. A nagy civil együttműködésbe csak azok tartoznak bele, akik alávetik magukat a kormánynak, a függetlenek nem, sőt egyszerűen nem is léteznek, szóra sem és különösebben támogatásra sem érdemesek.

Bezzeg a mieink - azok aztán igen! A kormány ezen a területen sem ad még a látszatra sem. Csak néhány példa a közelmúltból: a kétharmados többséggel meghódított Nemzeti Együttműködési Alap - egyharmadban választhattak a civilek, kétharmadban a kormány döntött - miniszteri megbízottként elnökké választotta Csizmadia Lászlót. Ő egészen sajátosan értelmezte a hatáskörét, a civiltörvény 60. § (7) bekezdése szerint a pályázatok elbírálásáról a kollégium dönt. Csizmadia úr a civil.kormany.hu honlapon megjelent indoklása szerint szakmai és lelkiismereti okokból több mint 200 kollégiumi döntéssel nem értett egyet, majd a tanács nemcsak felülbírált, hanem új szervezeteket részesített támogatásban, holott erre semmiféle törvényi felhatalmazása nincs. Hiszen az előbb idézett jogszabály szerint a döntés a kollégiumok joga.

Vajon ki, netán egy miniszterelnökségi tanácsos, vagy milyen lelkiismereti kényszer hajtotta a tanács elnökét a törvényben biztosított hatáskör túllépésére? És vajon milyen lelkiismerettel döntött az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára a civil információs központokról, centrumokról? A törvény az 52. §-ban azt írja, a centrumok folyamatos működési, szakmai tanácsadási rendszert működtetnek. Az bizonyára csak a véletlen műve lehet, hogy a kiválasztott civil szervezetek többségének semmiféle felkészültsége és infrastruktúrája nincs a feladatra. Némelyik még önálló honlappal sem rendelkezik, mondjuk, például a Hajdú-Bihar megyei Szülők a Gyermekekért, Egymásért, vagy példának okáért a Csongrád megyei civil szervezet sem, ahol szintén semmiféle tudás, infrastruktúra vagy saját honlap nem áll rendelkezésre.

Persze, a Kurca Vidéke Polgári Egyesület lett a befutó, a Fidesz megyei elnöke feleségének tagságával és Orbán Viktor látogatásával megerősített pályázatokon, ez valószínűleg nem is volt kérdéses. Ezek a civil szervezetek 35 millió forintot kapnak most működésre. A 20 civil információs centrum 700 millió forintot olyan feladatokra, amelyek elvégzésére nem képesek, de minden bizonnyal odaadó partnerei a nemzeti együttműködés rendszerének. Nem annyira odaadó partnerek, mint némelyik civil zöldszervezet, amely nem átallott egy találkozóról hírt adni.

Idézet e zöldszervezetek kör-e-mailjéből: kértük, hogy a találkozók úgy zajlódjanak le általában, hogy a minisztérium tájékoztatja a civileket a közeljövő terveiről, hogy lássuk a kapcsolódási pontokat. Államtitkár úr erre azt válaszolta, hogy erre ő nem kötelezhető. Itt nem fog beszámolni senkinek. Ezt követően polémia alakult ki, hogy milyen formában érdemes így az együttműködésre. Államtitkár úr kifejtette, hogy a találkozók célja nem a párbeszéd, vegyük tudomásul, hogy a hatalom az ő oldalán van, ők fújják a passzátszelet. Neki nincs szüksége partnerségre, és nem érzékelte az elmúlt két évben egyetlen ügyben sem, hogy a civilek társadalmi támogatást adnának a minisztériumnak. Az általa szervezett találkozó célja, hogy a civilek egyedi ügyeivel foglalkozzon, azt meghallgassa. Ekkor többen fölláltak és elmentek, nem látták értelmét az ilyen stílusú egyeztetésnek.

Persze, más párbeszéd és más egyeztetés zajlik. A napokban több ezer civil szervezet e-mail címére érkezett levél a portáltól. E független portált a sokatmondó nevű Gerilla Press Kft. szerkeszti, és kéri a civil szervezeteket egy kis együttműködésre, néhány hírre, néhány miegymásra. Folyik az adatbázis-építés rendesen. Ha valaki meglátogatja ezt a portált, már láthatja is Orbán Viktort, Semjén Zsoltot és a többi független civilbarátot. Ha a kormány már ilyen komoly jelentőséget tulajdonít a portáloknak, akkor odafigyelhetnének hivatalos honlapjukra is. A civil.kormany.hu-n az szerepel, hogy az elektronikus nyilvántartás 2012. június 30-i hatállyal lép életbe. Ezen már rég túl vagyunk, egyébként is a törvénymódosítás szerint ez 2013. január 1-jétől indul, mármint hivatalosan. De ne legyenek illúzióink, a nem hivatalos Kubatov-Csizmadia-listák létrehozása már elkezdődött.

Köszönöm, elnök úr. *(Szórványos taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem, a kormány képviseletében kíván-e valaki felszólalni. Igen, Illés Zoltán államtitkár úrnak adok szót. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. ILLÉS ZOLTÁN vidékfejlesztési minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Kedves Képviselő Úr! Úgy látszik, hogy ez az én napom, legalábbis itt a patkóban. Ismételten azt kértem, hogy én válaszolhassak az ön felvetéseire, illetve reagáljak a kormány részéről.

Először is, mivel mindnyájan felnőtt emberek vagyunk, és felelősségteljesen cselekszünk, beszélünk, mondunk dolgokat, ez biztos, hogy igaz önre is, mindenki másra is ebben a hazában, én mégis arra hívnám föl az ön becses figyelmét, hogy legyen kedves olyan dolgokat állítani, akár miniszterelnök úrról, akár más személyekről, családi vonatkozásokról, ki kinek a férje-felesége, amiben ön biztos, biztos, hogy ott volt, biztos, hogy megtörtént, és biztosan tudja vállalni a felelősséget az ön által elmondott gondolatokért. *(Szabó Imre: Biztos vagyok.)* Azt is mondhattam volna, hogy legyen kedves, ne vegye a szájára miniszterelnök úr nevét ilyen tekintetben, de bizonyára ön ezt túlzónak tartaná, hogy én a miniszterelnökömet ilyen tekintetben is megvédem.

(9.30)

Maradjunk tehát annál, hogy minden egyes eseményt akkor vegyen a szájára, ha ön megélője, vagy bizonyítani tudja. Ezt annál is inkább mondom, mert volt egy rész az ön felszólalásában, amely pontosan énrám illik, ugyanis velem történt. Ön ugyan nem mondta az én nevemet, de én mégis kénytelen vagyok előhozakodni kicsinyke személyemmel. Talán vagyok akkorácska, hogy elmondjam, hogy hogyan történt ez a dolog pontosan azon civil egyeztetés révén, amelyet én vezettem.

De akkor kezdjük az elején! Először is környezetvédő szervezetek világából jövök, és mindent és mindenkit ismerek ezen a területen - ezt most nem hencegésképpen mondom, csak tényszerűen -, tehát pontosan tudom, hogy ki hogyan, kivel, mely csoportosulás

milyen, és azt is tudom, hogy kinek milyen politikai orientációi vannak a civilek világában. Innentől kezdve az, amit ön mond, érdekes dolog, hiszen azok a személyek mondták önnek, akik nyilvánvalóan az ön tisztelt pártja irányába elkötelezettebbek, miközben úgy csinálnak, mintha függetlenek lennének, és nagy civil maszlag mögé bújnak. A tetejébe a játékot úgy játsszák ezek a civilek sokszor, hogy mivel Budapesten székelnek, és nagyobb befolyásuk van az elhelyezkedésüknél fogva, ezért a kicsiknek leosztanak azokból a pénzekből, amelyeket megszerznek, de azáltal szerzik meg ezeket a pénzeket, hogy használják a kapcsolati tőkéjüket és a befolyásukat. Ilyenformán primátusra próbálnak szert tenni a civil mozgalmon belül a zöld- és természetvédő szervezetek között, nagy-nagy ellenállást kiváltva, és nagyon-nagyon rombolva a természetvédő civil szervezetek belső demokratikus viszonyait.

A civil szervezetek, a zöldek az én kérésemre kéthavonta találkoznak az államtitkárral, azaz jómagammal; minden hónapban a környezetvédő szervezetek, a következő hónapban a természetvédő szervezetek és a rá következő hónapban az állatvédő szervezetek. Miközben az állatvédelem kérdése Kardeván Endre államtitkár úrhoz tartozik, de mivel felelősséget érzek e területért is, Kardeván államtitkár úrral egyeztetve fogadom a civil szervezeteket. Ezeknek az egyeztetéseknek az a célja, hogy a zöldszervezeteknek alkalma legyen elmondani a környezetvédelemmel kapcsolatos problémákat, amelyekre azonnal megpróbálok lépni. Számos alkalommal a helyszínről telefonálva kértem be anyagokat, adtam információkat, és oldottam meg ezeket a problémákat. Ugyanakkor **az a két ember, akire ön hivatkozott, ahogy elhagyta a termet, pontosan azon szervezet vezetői közé tartozik, akik a többieket próbálják uralni, és próbálnak olyan helyzetet teremteni, mintha ők lennének a főnökök a környezetvédő szervezetek között.** Ez volt az, amit én visszautasítottam, és annak ellenére, hogy visszautasítottam, ugyanúgy beszámoltam a tárca elkövetkezendő évi jogalkotásáról. Erről tanúm van - legalább 18 ember - nemcsak a zöldek körében, hanem mindenki más, aki részt vett ezen a nyilvános dolgon. A civil szervezetek maguk határozzák meg a programokat, maguk határozzák meg, maguk mondják el a témákat, és részt veszünk velük a megoldásokban. Mellesleg el kell mondanom, a Nemzeti Együttműködési Alap nem a Nemzeti Civil Alap, még nevében is más, mert együttműködésről van szó a társadalom érdekében.

3,5 milliárd forint áll rendelkezésre az országban a civil szervezetek számára. Tíz nappal ezelőtt döntés született 1,7 milliárd forintról működésre, csak a működésre. Soha nem volt ilyen, hogy a működésre biztosított volna az állam pénzt. A többi, fennmaradó pénz pedig projektekre és programokra fog felhasználásra kerülni, még hozzá öt kollégium döntése értelmében, amelyek önmaguk határozzák meg, hogy mely programokat finanszíroznak.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*